

Sygn. akt VIII U 969/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2016 r. w Gliwicach

sprawy J. G. (G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 14 maja 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. G. prawo do emerytury od lutego 2015 r.

(-) SSO Jolanta Łanowy

Sygn. akt. VIII U 969/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 maja 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. G. prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym. Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił jedynie 2 lata i 4 miesiące zatrudnienia w szczególnych warunkach, wobec wymaganego 15 – letniego okresu takiej pracy. ZUS wskazał, że do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył ubezpieczonemu okresu zatrudnienia od 1 sierpnia 1972r. do 22 października 1976r., od 15 maja 1980r. do 20 grudnia 1980r. i od 15 kwietnia 1981r. do 3 lutego 1992r., ponieważ z przedłożonych dokumentów nie wynika, że w tym czasie wykonywał on pracę w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. Podniósł, iż posiada wymagany okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, gdyż w spornych okresach zatrudnienia pracował kolejno na stanowiskach, murarz tynkarz, mistrz, starszy mistrz oraz kierownik budowy przy remontach pieców przemysłowych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił:

Ubezpieczony J. G. urodził się (...) Wiek 60 lat osiągnął (...)

W dniu 18 lutego 2015r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 14 maja 2015r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w wieku emerytalnym 60 lat, z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych.

ZUS przyjął, iż ubezpieczony na dzień 31 grudnia 1998r. posiada 26 lat, 1 miesiąc i 15 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu 2 lata i 4 miesiące.

Do pracy w warunkach szczególnych ZUS nie uwzględnił ubezpieczonemu okresów zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budowlano – (...) Sp. z o.o. w G. od 1 sierpnia 1972r. do 22 października 1976r., od 15 maja 1980r. do 20 grudnia 1980r. i od 15 kwietnia 1981r. do 3 lutego 1992r.

Sąd ustalił, iż J. G. w okresie od 1 sierpnia 1972r. do 15 września 1992r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budowlano – (...) Sp. z o.o. w G. kolejno na stanowiskach murarz-tylnkarz, mistrz, starszy mistrz oraz kierownik budowy. W okresie od 25 października 1976r. do 17 października 1976r. ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową, do pracy powrócił z dniem 2 listopada 1978r.

W świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 15 września 1992r. pracodawca wskazał, iż w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budowlano – (...) Sp. z o.o. w G., ubezpieczony w okresie od 1 sierpnia 1972r. do 22 października 1976r., od 15 maja 1980r. do 20 grudnia 1980r. i od 15 kwietnia 1981r. do 3 lutego 1992r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace murarskie i tynkarskie na budowach oraz prace w zakresie dozoru technicznego przy remontach pieców przemysłowych wymienione w Wykazie A, dziale XIV, poz. 25,24, pkt 1 wykazu stanowiącego załącznik do zarządzenia Ministra Hutnictwa nr 3 z dnia 30 marca 1985r. w sprawie prac zaliczanych do pierwszej kategorii zatrudnienia.

Sąd ustalił, iż w spornych okresach zatrudnienia ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budowlano – (...) Sp. z o.o. w G.. Zakład ten świadczył pracę na rzecz m.in. branży hutniczej. Zajmował się remontem hut i kopalń, budową nowych zakładów hutniczych na terenie całego kraju, wykonywał remonty pieców hutniczych, fundamenty pod piecami, podpory, mury. Ubezpieczony podjął pracę w Zakładzie po ukończeniu szkoły zawodowej tj. od 1 sierpnia 1972r. Do 1981r. ubezpieczony pracował w Hucie (...) w B. a w 1981r. został przeniesiony do pracy w Hucie (...). Odwołujący został zatrudniony na stanowisku murarza – tynkarza. Na tym stanowisku pracował w latach 1972 – 1976. Pracował przy remontach fundamentów pieców hutniczych. Odwołujący wykonywał prace murarskie i tynkarskie podczas, gdy remontowany piec był wyłączony ale zakład hutniczy – dany wydział był w ruchu tj. w czasie pracy pozostałych pieców hutniczych. Pracował w warunkach szkodliwych, w hałasie, zapyleniu, narażeniu na kontakt z metalami ciężkimi, w wysokiej temperaturze.

Taką pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy aż do 22 października 1976r., kiedy to poszedł do wojska. Nie był kierowany do innych prac.

Po powrocie z wojska ubezpieczony pracował nadal przy remontach pieców, ale posiadał stanowisko mistrza i starszego mistrza budowy i nadzorował bezpośrednio pracowników zatrudnionych na stanowiskach murarzy i tynkarzy pracujących przy remontach pieców. Praca na stanowisku mistrza i starszego mistrza polegała zarówno na

nadzorze jak i też często na pracy bezpośrednio przy remontach urządzeń hutniczych. Odbywała się w takich samych warunkach na wydziale będącym w ruchu i w narażeniu na czynniki szkodliwe.

Następnie przez kilka miesięcy w 1981r. ubezpieczony pracował w grupie, która zajmowała się wykonywaniem wykładzin wewnątrz pieców.

W 1981r. ubezpieczony został mianowany kierownikiem budowy. Stanowisko to było w zakresie obowiązków zbliżone do pracy starszego mistrza. Ubezpieczony sprawował bezpośredni nadzór nad brygadą wykonującą remonty pieców przemysłowych tj. nadzorował robotników budowlanych i murarzy wykładzin żaroodpornych. Brygada składała się z 10-15 a nawet 30 osób. Była to praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Ubezpieczony musiał być obecny przy przyjęciu pieca do remontu, prowadził stały nadzór nad jakością wykonywanych prac, sprawdzał jakość spoiny i dokonywał odbioru prac. Pracę kierownika budowy polegającą na nadzorze technicznym przy remontach pieców przemysłowych wykonywał do 1992r., tj. do czasu restrukturyzacji zakładu.

W spornych okresach zatrudnienia ubezpieczony otrzymywał dodatek finansowy za pracę w warunkach szczególnych, nadto posiłki regeneracyjne.

W spornych okresach zatrudnienia wraz z ubezpieczonym pracowali świadkowie: M. W., J. W., J. C., Z. S. i J. J.. Świadek M. W. był pracownikiem Przedsiębiorstwa Budowlano- (...) w G. w latach 1972-1993, był przełożonym ubezpieczonego – pobiera emeryturę wcześniejszą. Świadek J. W. pracownik Przedsiębiorstwa Budowlano- (...) w G. w latach 1970-1991, kierownik budowy - wykonywał takie prace jak ubezpieczony – pobiera emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych przyznaną wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach. Świadek J. C. – pracownik Przedsiębiorstwa Budowlano- (...) w G. w latach 1975 - 1991r., pracował z odwołującym w latach 1980-1982, nadzorował prace monterów. Świadek J. C. pobiera emeryturę z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych. Świadek Z. S. – pracownik Huty (...) od 1975r. do nadal. Pracował z odwołującym w latach 1981-1993, był specjalistą do spraw nadzoru nad pracami remontowymi. Świadek J. J. pracownik Przedsiębiorstwa Budowlano- (...) w G., pracował z odwołującym w latach 1981 – 1992.

Bezsporne było, iż organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu do pracy w warunkach szczególnych pracę w Zakładzie (...) s.c. od 1 grudnia 1992r. do 31 marca 1995r., który był kontynuatorem Przedsiębiorstwa (...) i w którym zatrudniony był na stanowisku kierownika budowy i wykonywał prace określone w Wykazie A dział XIV poz. 24.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony legitymuje na dzień 1 stycznia 1999r. okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 26 lat, 1 miesiąca i 15 dni.

Bezsporne było, że ubezpieczony ukończył 60 lat życia z dniem 17 stycznia 2015r. i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyzsze okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, pisma z firmy (...) z dnia 13 października 2015r. (k.42), pisma syndyka z dnia 13 listopada 2015r. (k.51), mzeznań świadków: M. W. (nagranie protokołu rozprawy z dnia 6 października 2015r. min.19.41 i n. k. 32), J. W. (nagranie protokołu rozprawy z dnia 6 października 2015r. min.36.11 i n. k. 32), J. C. (nagranie protokołu rozprawy z dnia 20 listopada 2015r. min.06.42 i n. k. 55), J. J. (nagranie protokołu rozprawy z dnia 20 listopada 2015r. min. 18.18 i n. k. 55), Z. S. (nagranie protokołu rozprawy z dnia 20 listopada 2015r. min. 26.51 i n. k. 55) oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie protokołu rozprawy z dnia 19 maja 2016r. min. 01.31 i n. k. 74).

Odnośnie rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego Sąd dał wiarę jego twierdzeniom, które zostały potwierdzone przez zeznania świadków. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym w spornym okresie zatrudnienia, posiadają zatem szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składowy i nieskładowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. tj. w dacie złożenia wniosku oraz wydania zaskarżonej decyzji – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy uznał mu jedynie 2 lata i 4 miesiące takiej pracy.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 – letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem do takiej pracy należało zaliczyć mu sporne okresy zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budowlano – (...) Sp. z o.o. w G. od 1 sierpnia 1972r. do 22 października 1976r., od 15 maja 1980r. do 20 grudnia 1980r. i od 15 kwietnia 1981r. do 3 lutego 1992r.

Jak ustalono, w tym okresie ubezpieczony pracował w ruchu ciągłym w Hucie (...) w B. a od 1981r. w Hucie (...). Pracodawca ubezpieczonego świadczył usługi na rzecz branży hutniczej w tym zajmował się remontem pieców hutniczych. Początkowo w latach 1972 – 1976 ubezpieczony pracował na stanowisku murarza – tynkarza. Wykonywał prace murarskie i tynkarskie przy remontach pieców hutniczych, podczas pracy wydziału hutniczego tj. w czasie pracy pozostałych pieców hutniczych.

Następnie po powrocie z wojska ubezpieczony pracował nadal przy remontach pieców, ale na stanowisku mistrza i starszego mistrza budowy. W tym okresie nie tylko nadzorował bezpośrednio pracowników zatrudnionych na stanowiskach murarzy i tynkarzy pracujących przy remontach pieców ale często sam pracował bezpośrednio przy remontach urządzeń hutniczych.

W 1981r. ubezpieczony został mianowany kierownikiem budowy. Sprawował bezpośredni nadzór inżyniersko – techniczny nad brygadą wykonującą remonty pieców przemysłowych tj. nadzorował robotników budowlanych i murarzy wykładzin żaroodpornych. Ubezpieczony musiał być obecny przy przyjęciu pieca do remontu, prowadził stały nadzór nad jakością wykonywanych prac, sprawdzał jakość spoiny i dokonywał odbioru prac. Pracę kierownika budowy wykonywał do 1992r., tj. do czasu restrukturyzacji zakładu.

Wszystkie powyższe prace, na poszczególnych stanowiskach wykonywane były stale i w pełnym wymiarze czasu pracy a ubezpieczony nie był kierowany do innej pracy.

Zarówno praca murarza-tynkarza, majstra, starszego majstra jak i kierownika budowy odbywała się w takich samych warunkach na wydziale będącym w ruchu i w narażeniu na czynniki szkodliwe. Ubezpieczony pracował w hałasie, zapyleniu, narażeniu na kontakt z metalami ciężkimi, w wysokiej temperaturze. W spornych okresach otrzymywał dodatek finansowy za pracę w warunkach szczególnych oraz posiłki regeneracyjne.

Wykonywane przez ubezpieczonego prace murarskie przy naprawie na gorąco pieców przemysłowych, sklepień paleniskowych w parowozach i żeliwiaków wymienione zostały w wykazie A, dział XIV, poz. 10, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Z kolei wykonywane przez ubezpieczonego od 1980r. prace na stanowisku majstra i kierownika budowy wymienione zostały w wykazie A, dział XIV, poz. 24, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. i określone zostały jako kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Bez znaczenia pozostaje, że ZUS zakwestionował przedłożone przez ubezpieczonego świadectwo pracy w szczególnych warunkach. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Mając zatem powyższe na uwadze należało uznać, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Spełnienie pozostałych przesłanek nie było sporne.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od lutego 2015r. tj. od miesiąca złożenia wniosku.

(-) SSO Jolanta Łanowy